

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรในอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 7 ตำบล คือ ตำบลแม่สาว ตำบลแม่เอย ตำบลมะลิกา ตำบลท่าตอน ตำบลสันต้นหมื้อ ตำบลแม่नावง และตำบลบ้านหลวง ซึ่งประกอบด้วยประชากรทั้งหมด 60,179 คน การหากลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้สูตรในการคำนวณของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (อ้างในสุชาติ, 2546) ได้กลุ่มตัวอย่าง 397 คน

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

- โดยที่ n คือ ขนาดของตัวอย่างที่ควรสุ่ม
N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด
e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ (0.05)

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่างประชากร

ตำบล	จำนวนประชากร	ตัวอย่างที่สุ่ม
แม่สาว	12,780	84
แม่เอย	6,555	43
มะลิกา	3,600	24
ท่าตอน	10,856	72
สันต้นหมื้อ	6,644	44
แม่नावง	11,580	76
บ้านหลวง	8,164	54
รวม	60,179	397

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถามซึ่งมีคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-Ended Question) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร คือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำการเกษตร พื้นที่ของครัวเรือน การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และการเป็นสมาชิกองค์กรต่างๆ ในหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 ใช้แบบสอบถามซึ่งมีคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-Ended Question) มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในประเด็นการปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การป้องกันรักษาป่าไม้ การปลูกป่า การป้องกันไฟป่า การเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

แบบสอบถามเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกร (ตอนที่ 2) นำมาจัดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อให้เป็นไปตามหลักของ Likert Scale การให้คะแนนใช้เกณฑ์การแปรผลของ ไพทอร์ย์ (2547) อ้างในสารานุกรมศึกษาศาสตร์ (2547:35)

โดยกำหนดการวัดเป็น 5 ระดับการปฏิบัติ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การกำหนดคะแนนแต่ละข้อดังนี้

กำหนดลำดับคะแนน

5	คะแนน	เท่ากับ	ระดับปฏิบัติมากที่สุด
4	คะแนน	เท่ากับ	ระดับปฏิบัติมาก
3	คะแนน	เท่ากับ	ระดับปฏิบัติปานกลาง
2	คะแนน	เท่ากับ	ระดับปฏิบัติน้อย
1	คะแนน	เท่ากับ	ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย			ระดับความถี่
4.51 – 5.00			ระดับปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50			ระดับปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50			ระดับปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50			ระดับปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50			ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ใช้แบบสอบถามซึ่งมีคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed- Ended Question) และแบบปลายเปิด (Open- Ended Question) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปปรึกษาและได้ทำการแก้ไขตามที่คณะกรรมการแนะนำ และได้ตรวจสอบปรับปรุงให้ถูกต้อง ครบคลุมตามเนื้อหาที่จะวัด (Content Validity) มากยิ่งขึ้น จากนั้นนำไปทดสอบกับเกษตรกรจำนวน 15 ราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาความเป็นปรนัยและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา 2 ประเภท

- 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลโดยตรง คือ โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ตามแบบสอบถามที่กำหนดขึ้น
- 2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** เป็นข้อมูลที่ใช้ในการประกอบผลงานวิจัย เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งได้รวมจากหนังสือรายงานวิจัย และเอกสารด้านสถิติข้อมูลต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลผลของการวิจัย จะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

